

دانشگاه اراک

۱۳۹۹

روش‌های ناپارامتری

کتاب دکتر جواد بهبودیان

ارائه دهنده:

محراب عتیقی

صفحات: ۱۸۶-۱۹۰

تمارین فصل یازدهم

۱- سه پسر و چهار دختر، به تصادف در یک صف می ایستند. جدول تابع احتمال دوها را مستقیماً و از طریق توابع احتمال گردش ها پیدا کنید. پاسخ:

$$\frac{7!}{3!4!} = 35 \text{ تعداد جایگشت ها برابر است با}$$

جایگشت	R_1	R_2	R
xxxyyyy	1	1	2
xxxyyyy	2	2	4
xxyyxyy	2	2	4

...

...

...

...

ادامه تمرين 1:

R_1	1	2	3
احتمال	$\frac{1}{7}$	$\frac{4}{7}$	$\frac{2}{7}$

R_2	1	2	3	4
احتمال	$\frac{4}{35}$	$\frac{18}{35}$	$\frac{12}{35}$	$\frac{1}{35}$

R	2	3	4	5	6	7
احتمال	$\frac{2}{35}$	$\frac{5}{35}$	$\frac{12}{35}$	$\frac{9}{35}$	$\frac{6}{35}$	$\frac{1}{35}$

تمارین فصل یازدهم

۲- تابع احتمال R, R_1, R_2 را با شمارش و بدون استفاده از f_{R_1, R_2} پیدا کنید.

پاسخ: چگالی R_1 را از راه شمارش با روش زیر می یابیم:

با n_1 مهره از نوع x و با n_2 مهره از نوع y می توانیم

$\binom{n_1+n_2}{n_1}$ جایگشت بسازیم. حال تعداد جایگشتهایی را می یابیم که

برای آنها $R_1 = r_1$ برای این منظور از n_1 مهره از نوع x_1 را در

ظرف r_1 میریزیم به طوری که هیچ یک جای خالی نماند. این کار را

به $\binom{n_1-1}{r_1-1}$ طریق می توانیم انجام دهیم.

ادامه تمرین (۲)

حال n_2 مهره از نوع γ را روی یک خط میچینیم و r_1 ظرف را در فاصله آنها قرار می دهیم. چون $n_2 + 1$ فاصله داریم، این کار را به $\binom{n_2+1}{r_1}$ طریق می توان انجام داد. پس

$$P(R_1 = r_1) = \frac{\binom{n_1-1}{r_1-1} \binom{n_2+1}{r_1}}{\binom{n_1+n_2}{n_1}}$$

به همین ترتیب برای چگالی R_2 داریم:

$$P(R_2 = r_2) = \frac{\binom{n_2-1}{r_2-1} \binom{n_1+1}{r_2}}{\binom{n_1+n_2}{n_1}}$$

۳- در تمرين ۱ مقدار $P(R=5)$ را مستقيماً، از روى تابع احتمال R ، و با تقريب نرمال محاسبه كنيد.

$$P(R = 5) = \frac{9}{35} \approx 0.257 \quad \text{مستقيماً}$$

$$\mu_R = 1 + \frac{2n_1n_2}{n_1+n_2} = 1 + \frac{24}{7} = \frac{31}{7} \approx 4.43 \quad \text{با استفاده از تقريب نرمال:}$$

$$\sigma_R^2 = \frac{(\mu_R - 1)(\mu_R - 2)}{n_1 + n_2 - 1} = 1.39$$

$$P(R = 5) = P(4.5 < R < 5.5)$$

$$= P\left(\frac{4.5 - 4.43}{1.18} < \frac{R - \mu_R}{\sigma_R} < \frac{5.5 - 4.43}{1.18}\right)$$

$$\approx \phi(0.91) - \phi(0.06) \approx 0.2947$$

۴- ثابت کنید که ماکزیمم R برابر است با

$$2\min(n_1, n_2) + 1 - \delta_{n_1, n_2}$$

بطوری که

$$\delta_{n_1, n_2} = \begin{cases} 1 & n_1 = n_2 \\ 0 & n_1 \neq n_2 \end{cases}$$

پاسخ: ماکزیمم R زمانی رخ می دهد که n_1 چیز از نوع x و n_2 چیز از نوع y یک در میان قرار گرفته باشند که سه حالت زیر را در نظر می گیریم:

الف- با گردش های نوع x شروع و پایان یابد (ماکزیمم زمانی است

که $n_1 = n_2 + 1$ پس $R = 2n_2 + 1$ از

$$\text{طرفی } \min(n_1, n_2) = n_2$$

بنابراین $\max(R) = 2\min(n_1, n_2) + 1$

ب- با گردش‌های نوع γ شروع و پایان یابد (ماکزیمم زمانی است که $n_2 = n_1$ پس $1 + R = 2n_1 + 1$ از آنجا که $\min(n_1, n_2) = n_1$ پس $\max R = 2\min(n_1, n_2) + 1$).

ج- بادوهای مختلف شروع و پایان یابد (ماکزیمم زمانی است که: $n_1 = n_2$ و $R = 2n_1$ چون $\min(n_1, n_2) = n_1$ بنابراین $\max(R) = 2\min(n_1, n_2)$).

بادر نظر گرفتن حالات فوق به راحتی دیده می‌شود که ماکزیمم R برابر است با $2\min(n_1, n_2) + 1 - \delta_{n_1, n_2}$

$$\delta_{n_1, n_2} = \begin{cases} 1 & n_1 = n_2 \\ 0 & n_1 \neq n_2 \end{cases}$$

۵- کواریانس R_1, R_2 را پیدا کنید.

پاسخ:

$$\begin{aligned}
 Var(R) &= Var(R_1 + R_2) = Var(R_1) + Var(R_2) + 2Cov(R_1, R_2) \\
 Cov(R_1, R_2) &= \frac{1}{2} [Var(R) - (Var(R_1) + Var(R_2))] \\
 &= \frac{1}{2} \left[\frac{2n_1n_2(2n_1n_2 - n_1 - n_2)}{(n_1 + n_2)^2(n_1 + n_2 - 1)} - \frac{n_{12}[(n_1 - 1)(n_2 + 1) + (n_2 - 1)(n_1 + 1)]}{(n_1 + n_2)^2(n_1 + n_2 - 1)} \right] \\
 &= \frac{n_1n_2(n_2 - 1)(n_1 - 1)}{(n_1 + n_2 - 1)(n_1 + n_2)}
 \end{aligned}$$

۶- در تمرین ۱ میانگین و واریانس و ضریب همبستگی دوهای R_1, R_2 را محاسبه کنید.

پاسخ: می‌دانیم که $E[R_1] = \frac{n_1(n_2+1)}{n_1+n_2}$

$$Var(R_1) = \frac{n_1 n_2 (n_1 - 1)(n_2 + 1)}{(n_1 + n_2)^2 (n_1 + n_2 - 1)}$$

و با تعویض n_1, n_2 می‌توانیم $Var(R_2), E[R_2]$ را هم پیدا کنیم، ولذا داریم:

$$E[R_1] = \frac{15}{7}, \quad E[R_2] = \frac{16}{7}$$

$$Var(R_1) = \frac{20}{49}, \quad Var(R_2) = \frac{24}{49}$$

$$Cov(R_1, R_2) = \frac{216}{49}$$

$$\rho(R_1, R_2) = \frac{Cov(R_1, R_2)}{\sqrt{Var(R_1) * Var(R_2)}} = \frac{54}{\sqrt{30}} \approx 9.859$$

۷- یک تست درست- نادرست به ترتیب زیر پاسخ داده شده است:

TFFTFFTTTFTFFFTFTFTTF

آیا این تست به تصادف پاسخ داده شده است؟ (با میزان $\alpha = 0.1$).

پاسخ: می دانیم که $\mu_R = 1 + \frac{2n_1n_2}{n_1+n_2}$ و $\sigma_R^2 = \frac{(\mu_R-1)(\mu_R-2)}{n_1+n_2-1}$

پس داریم:

$$\begin{aligned}\mu_R &= 11, \sigma_R = 2.18, r = 16(n_1 + n_2) \\ p - value &= P(R \geq 16) \approx P(R \geq 15.5) \\ &\approx 1 - \phi\left(\frac{15.5 - 11}{2.18}\right) = 0.0197 < 0.1\end{aligned}$$

پس، در نتیجه فرض تصادفی بودن را به ازای $\alpha = 0.1$ رد می کنیم.

۸- دندان پزشکی می خواهد خمیردندان A, B را مقایسه کند. به پنج نفر A و به سه نفر B را توصیه می کند. بعد از یک سال کرم خوردگیها را می شمارد و نتایج را بدست می آورد:

A:1,6,0,3,5   B:4,2,7

آیا این دو خمیردندان هم اثر می باشند؟ (با میزان $\alpha = 0.05$).
پاسخ: ابتدا دو نمونه را در کنار یکدیگر به ترتیب صعودی مرتب می کنیم:

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

واضح هست که، $n_1 = 3, n_2 = 3$ ، ولذا داریم:

$$\mu_R = 4.75, \sigma_R = 1.214, r = 6$$

$$p - value = P(R \geq 6) \approx P(R \geq 5.5) \approx 1 - \phi(0.62) \\ = 0.2676 > 0.05$$

با توجه به مقدار پی، لزومی بر رد کردن فرضیه مربوط به اینکه دو نمونه از یک توزیع، آمده اند، نداریم.

۹- ده نفر پسر و دختر هفت ساله را که در شرایطی تقریباً مساوی بزرگ شده‌اند وزن می‌کنیم و نتایج زیر را بدست می‌آوریم (برحسب کیلوگرم).

وزن پسرها: ۳۶ و ۳۲ و ۴۰ و ۲۸ و ۳۱

وزن دخترها: ۲۹ و ۳۰ و ۳۳ و ۲۷

آیا وزن پسرها و دخترهای هفت ساله هم توزیع می‌باشند؟ ($\alpha = 0.1$).

272829303132333640

پاسخ:

واضح هست که $n_1 = 3, n_2 = 3$ ولذا داریم:

(براساس مرتب شده صعودی) $\mu_R = 5.44, \sigma_R = 1.38, r = 6$

$$p - value = P(R \geq 6) \approx P(R \geq 5.5)$$

$$\approx 1 - \phi(0.04) \approx 0.484 > 0.1$$

به ازای $\alpha = 0.1$ فرض هم توزیع بودن وزن پسرها و دخترها را رد می‌کنیم.

۱۰- تعداد دانشجویانی را که ساعت ۸ صبح ۲۰ روز تحصیلی، یک اتوبوس از خوابگاه به دانشگاه می برد، اعداد زیر می باشند:
 ۲۱ و ۲۴ و ۲۳ و ۱۹ و ۳۲ و ۲۸ و ۲۶ و ۱۷ و ۲۰ و ۲۸ و ۳۰ و ۲۴ و ۱۳ و ۳۵ و ۲۶ و ۲۱ و ۱۹ و ۲۹ و ۲۷ و ۱۸

آیا این داده ها یک نمونه تصادفی هستند؟ ($\alpha = 0.01$).
 $median = 24$

پاسخ: **01001110011101100110**

$$r = 11, n_1 = 5, n_2 = 6$$

$$\mu_R = 10.9, \sigma_R = 2.153$$

باتوجه به نکات مربوط به بخش ۱۱-۲-۲- (تصادفی بودن داده های عددی)

داریم که: ناحیه بحرانی برای این آزمون می شود $(10, 17) \notin R$ به ازای $\alpha = 0.01$ ، فرض متساوی بودن داده ها رد نمی شود.

۱۱- عده‌ای مرد و زن در یک صف، برای خرید شیر، به ترتیب زیر منتظر می‌باشند

W M W W M M M W W W W M M M M M W M W M

آیا به تصادف ایستاده‌اند؟ ($\alpha = 0.1$).

پاسخ: بعد از مرتب کردن و صعودی کردن داده‌ها داریم:

$$r = 10, n_1 = 5, n_2 = 5$$

$$\mu_R = 10.9, \sigma_R = 2.153$$

باتوجه به نکات مربوط به بخش ۱۱-۲-۲- (تصادفی بودن داده‌های عددی)

داریم که: ناحیه بحرانی برای این آزمون می‌شود $R \notin (10, 17)$ به ازای $\alpha = 0.01$ ، فرض تصادفی بودن ایستادن زنان و مردان رد می‌شود.